

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU MÄÄRUS (neljas koda)

8. september 2016*

Eelotsusetaotlus — Euroopa Kohtu kodukorra artikli 53 lõige 2 ja artikkel 94 — Piisavate andmete puudumine põhikohtuasja faktilise ja õigusliku konteksti ning põhjuste kohta, millest tulenevalt on eelotsuse küsimusele vastamine vajalik — Ilmselge vastuvõetamatus

Kohtuasjas C-322/15,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lazio maakonna halduskohus, Itaalia) 22. aprilli 2015. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 29. juunil 2015, menetluses

Google Ireland Limited,

Google Italy Srl

versus

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni,

menetluses osalesid:

Filandolarete Srl,

Associazione Confindustria Radio Televisioni,

Federazione Italiana Editori Giornali (FIEG),

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president T. von Danwitz (ettekandja), kohtunikud C. Lycourgos, E. Juhász, C. Vajda ja K. Jürimäe,

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— Google Ireland Limited ja Google Italy Srl, esindajad: *avvocato* M. Siragusa, *avvocato* S. Valentino ja *avvocato* F. Marini Balestra,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

- Associazione Confindustria Radio Televisioni, esindajad: *avvocato* C. San Mauro ja *avvocato* G. Rossi,
- Federazione Italiana Editori Giornali (FIEG), esindajad: *avvocato* M. Annetchino ja *avvocato* C. Palmieri,
- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* S. Varone,
- Euroopa Komisjon, esindajad: V. Di Bucci ja E. Montaguti,

arvestades vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 53 lõikele 2 pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi põhistatud määrusega,

on teinud järgmise

määruse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb ELTL artikli 56 tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud ühelt poolt Google Ireland Limited'i ja Google Italy Srl-i ning teiselt poolt Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (sideamet, edaspidi „AGCOM“) vahelises vaidluses selle asutuse otsuse üle, millega internetis reklaamipinda pakkuvatele reklaamiagentuuridele ja äriühingutele, kelle asukoht on välisriigis, laiendati kohustust esitada isiku- ja majandusandmete deklaratsioon (edaspidi „IES“).

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Euroopa Kohtu kodukorra artiklis 94 „Eelotsusetaotluse sisu“ on sätestatud:
„Lisaks Euroopa Kohtule esitatud eelotsuse küsimustele märgitakse eelotsusetaotluses:
 - a) lühiülevaade vaidluse esemest ja asjassepuutuvatest asjaoludest, nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus on need välja selgitanud, või vähemalt ülevaade faktilistest andmetest, millel eelotsuse küsimused põhinevad;
 - b) ülevaade kohaldamisele kuuluvatest siseriiklikest õigusnormidest ja vajaduse korral asjakohasest siseriiklikust kohtupraktikast;
 - c) selgitus, millistel põhjustel siseriiklik kohus tõstatab liidu õigusnormide tõlgendamise või kehtivuse küsimuse ning millist seost ta nende õigusnormide ja põhikohtuasjas kohaldatavate siseriiklike õigusnormide vahel näeb.“

Itaalia õigus

- 4 18. mail 2012 vastu võetud decreto-legge n. 63, recante Disposizioni urgenti in materia di riordino dei contributi alle imprese editrici, nonché di vendita della stampa quotidiana e periodica e di pubblicità istituzionale'ga (dekreetseadus nr 63, millega kehtestatakse kiireloomulised sätted kirjastusettevõtjatele makstavate toetuste ning igapäevase ja perioodilise trükimeedia ja institutsionaalse reklaami ümberkorraldamiseks; edaspidi „dekreetseadus nr 63/2012“) muudeti 31. juulil 1997 vastu võetud legge

n. 249, Istituzione dell’Autorita per le garanzie nelle comunicazioni e norme sui sistemi delle telecomunicazioni e radiotelevisivo (seadus nr 249, millega asutatakse sideamet ja kehtestatakse elektroonilise side ning raadio- ja teleringhäälingu süsteeme reguleerivad õigusnormid) artikli 1 lõike 6 punkti a alapunkti 5, kohustades reklaamiagentuure, kes edastavad reklaami raadio- või televisiooniseadmete kaudu või levitavad seda päevalehtedes ja perioodilistes väljaannetes, internetis ja muudel liikumatutel või mobiilsetel digiplatvormidel, registreeruma sideettevõtjate registris.

- 5 Dekreetseadusega nr 63/2012 muudeti lisaks decreto legislativo n. 177 – Testo Unico dei Servizi di Media Audiovisivi e Radiofonici (seadusandlik dekreet nr 177 – audiovisuaalmeedia- ja raadioringhäälinguteenuste seadustik) artikli 43 lõiget 10, arvates integreeritud sidesüsteemi tulude hulka ka tulud veebireklaamist ja reklaamist – ka otsesest – mitmesugustel platvormidel, sealhulgas otsingumootorites ning sotsiaal- ja suhtlemisvõrgustikes.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

- 6 Eelotsusetaotlusest ilmneb, et seoses eespool viidatud seadusemuudatustega pidas AGCOM vajalikuks laiendada internetis reklaamipinda pakkuvatele reklaamiagentuuridele ja äriühingutele, mille asukoht on välisriigis, kohustust esitada IES. Seetõttu võttis AGCOM 25. juunil 2013 vastu otsuse nr 397/13/CONS, milles on IESi esitama kohustatud ettevõtjate hulgas nimetatud ka internetis ja muudel liikumatutel või mobiilsetel digiplatvormidel teenust osutavaid reklaamiagentuure (artikli 2 lõike 1 punkt e), ning isikuid, kes saavad tulu Itaalia territooriumil, isegi kui see kirjendatakse niisuguse äriühingu bilansis, mille asukoht on välisriigis (artikli 3 lõige 5).
- 7 Samal päeval tegi AGCOM otsusega nr 398/13/CONS teatud muudatusi seoses sideettevõtjate registriga. Nii on riiklikult tähtsad meediaagentuurid, audiovisuaal- või raadioringhäälinguteenuste osutajad ja interaktiivsete teenuste või tingimusjuurdepääsu sisaldavate teenuste osutajad nüüd kohustatud sideettevõtjate registris registreeruma, et viia see tegevuskategooria vastavusse otsuses nr 397/13/CONS käsitletava tegevuskategooriaga.
- 8 AGCOM on nimelt seisukohal, et kaks teabekogumissüsteemi ehk IES ja sideettevõtjate register on omavahel tihedalt seotud ja vastavad mõlemad nõudele tagada AGCOMile sidesektori ettevõtjatest täielik ülevaade, mis võimaldab tal oma ülesandeid täita.
- 9 Leides, et otsus nr 397/13/CONS on õigusvastane osas, milles IESi esitamise kohustust laiendati internetis teenust osutavatele reklaamiettevõtjatele, kelle asukoht on välisriigis, esitasid Google Ireland ja Google Italy eelotsusetaotluse esitanud kohtule kaebuse, milles nad palusid otsuse osaliselt tühistada. Kaebajad paluvad eelotsusetaotluse esitanud kohtul ka tuvastada nende õigus sellele, et neid ei arvata isikute hulka, kes on kohustatud IESi esitama.
- 10 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul on kahtlusi, kas kõnealune otsus ja sellega seotud teatud siseriiklikud õigusnormid on kooskõlas teenuste osutamise vabadusega ELTL artikli 56 tähenduses.
- 11 Neil asjaoludel otsustas Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lazio maakonna halduskohus, Itaalia) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas ELTL artikliga 56 on vastuolus AGCOMi otsuse nr 397/13/CONS ja sellega seotud siseriiklike õigusnormide kohaldamine tõlgendatuna sama ameti poolt, see tähendab õigusnormid, millega on seoses Itaalia tarbijatele pakutavate teenustega konkurentsi kaitse eesmärgil kehtestatud kohustus esitada keerukas [IES] (mis tuleb tingimata koostada Itaalia raamatupidamiseeskirju järgides), kuid mis on tingimata seotud sama asutuse poolt kõnealuses sektoris pluralismi kaitsmiseks täidetavate teistsuguste ja kitsamate seadusest tulenevate ülesannetega, kusjuures deklaratsiooni esitamise kohustus lasub ettevõtjatel, kes ei kuulu siiski seda sektorit reguleerivate siseriiklike õigusnormide [(audiovisuaalmeedia- ja raadioringhäälinguteenuste seadustik)] kohaldamisalasse, ning käsitletaval

juhul täpsemalt ühel kodumaisel ettevõtjal, kes osutab teenuseid ainult samasse kontserni kuuluvale Iiri õiguse alusel asutatud ja samasse kontserni kuuluvale äriühingule, ning sellel kontsernil ehk ettevõtjal, kelle asukoht ei ole Itaalias ja kellel puudub seal igasugune selline tegevus, mille jaoks oleks vaja töötajaid tööle võtta; teisisõnu: kas see kujutab endast meetet, mis piirab teenuste osutamise vabadust Euroopa Liidus, rikkudes ELTL artiklit 56?“

Eelotsusetaotluse vastuvõetavus

- 12 Vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 53 lõikele 2 võib Euroopa Kohus, kui ta ei ole ilmselgelt pädev kohtuasja läbi vaatama või kui taotlus või hagi on ilmselgelt vastuvõetamatu, pärast kohtujuristi ära kuulamist igal ajal ja ilma menetlust jätkamata lõpetada kohtuasja põhistatud määrusega.
- 13 Käesolevas kohtuasjas on selle sätte kohaldamine põhjendatud.
- 14 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on ELTL artiklis 267 sätestatud menetlus Euroopa Kohtu ja liikmesriikide kohtute koostöö vahend, mille abil annab Euroopa Kohus liikmesriikide kohtutele liidu õiguse tõlgendusi, mida liikmesriikide kohtud vajavad nende menetluses olevate vaidluste lahendamiseks (vt eelkõige kohtuotsus, 27.11.2012, Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, punkt 83).
- 15 Nõuded eelotsusetaotluse sisu kohta on otsesõnu esitatud kodukorra artiklis 94, mida eelotsusetaotluse esitanud kohus peaks ELTL artikli 267 kohase koostöö raames teadma ning mida ta peab rangelt järgima (vt kohtumäärused, 3.7.2014, Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, punkt 21; 12.5.2016, Security Service jt, C-692/15–C-694/15, EU:C:2016:344, punkt 18, ning kohtuotsus, 5.7.2016, Ognyanov, C-614/14, EU:C:2016:514, punkt 18).
- 16 Lisaks on Euroopa Kohus juba märkinud, et Euroopa Kohtu soovitude siseriiklikele kohtutele eelotsuse taotlemiseks (ELT 2012, C 338, lk 1) punktist 22 nähtub, et eelotsusetaotlus peab „olema piisavalt täielik ja sisaldama kogu asjakohast teavet, et nii Euroopa Kohtul kui ka huvitatud isikutel, kellel on õigus oma seisukohad esitada, oleks võimalik mõista põhikohtuasja faktilist ja õiguslikku raamistikku“ (kohtumäärus, 3.9.2015, Vivium, C-250/15, ei avaldata, EU:C:2015:569, punkt 12 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 17 Sellega seoses tuleb rõhutada, et eelotsusetaotlustes esitatud teave on vajalik mitte ainult selleks, et võimaldada Euroopa Kohtul eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud küsimustele tarvilikku vastust anda, vaid ka selleks, et anda liikmesriikide valitsustele ja teistele huvitatud isikutele võimalus esitada Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 23 alusel oma seisukohad. Euroopa Kohus peab kontrollima, et see võimalus oleks tagatud, võttes arvesse, et viidatud sätte alusel toimetatakse huvitatud isikutele kätte ainult eelotsusetaotlused koos tõlkega iga liikmesriigi ametlikku keelde, mitte aga siseriikliku kohtuasja toimikut, mille võib eelotsusetaotluse esitanud kohus olla Euroopa Kohtule edastanud (vt eelkõige kohtuotsused, 11.6.2015, Base Company ja Mobistar, C-1/14, EU:C:2015:378, punkt 48, ning 5.7.2016, Ognyanov, C-614/14, EU:C:2016:514, punkt 19).
- 18 Seega, arvestades, et eelotsusetaotlus on Euroopa Kohtus toimuva menetluse alus, on tingimata vajalik, et liikmesriigi kohus kirjeldaks oma taotluses põhikohtuasja faktilist ja õiguslikku raamistikku ning vähemalt mingil määral selgitaks nende liidu õigusnormide valiku põhjusi, mille tõlgendamist ta taotleb, ja seost, mis tema hinnangul on nende õigusnormide ja tema menetluses olevas kohtuasjas kohaldatavate siseriiklike õigusnormide vahel (vt eelkõige kohtumäärus, 14.11.2013, Mlamali, C-257/13, ei avaldata, EU:C:2013:763, punkt 21, ja 10.3.2016, Safe Interenvíos, C-235/14, EU:C:2016:154, punkt 115).

- 19 Viidates eelkõige kohtupraktikale, mille kohaselt eelotsuse küsimus tuleb vastuvõetamatuse tõttu jätta läbi vaatamata, kui liikmesriigi kohus ei ole Euroopa Kohtule esitanud tarviliku vastuse andmiseks vajalikke faktilisi ja õiguslikke asjaolusid (vt eelkõige kohtuotsus, 5.3.2015, Copydan Båndkopi, C-463/12, EU:C:2015:144, punkt 93), seab komisjon käesoleva eelotsusetaotluse vastuvõetavuse kahtluse alla.
- 20 Ta märgib oma kirjalikes seisukohtades, et kuigi eelotsusetaotluses on ulatuslikult esitatud poolte argumentid, ei ole selles piisavalt üksikasjalikult kirjeldatud nende kohustuste laadi, mis on otsusega nr 397/13/CONS ettevõtjatele kehtestatud, ega nende konkurentsi ja pluralismi kaitsvate siseriiklike õigusnormide üldist ülesehitust, mille toimimine sõltub IESi esitamise kohustuse täitmisest.
- 21 Komisjon rõhutab eelkõige, et ainult asjakohaste siseriiklike õigusnormide analüüsimisel oleks võimalik mõista nende konkurentsi ja pluralismi kaitsmise mehhanismide ulatust, loogikat ja sidusust, millel põhikohtuasjas kõne all olev teabekogumine rajaneb.
- 22 Sellega seoses tuleb meenutada, et selleks, et võimaldada Euroopa Kohtul anda eelotsusetaotluse esitanud kohtule tarvilik vastus, peab eelotsusetaotlus lisaks eelotsuse küsimuste tekstile sisaldama ka dokukorra artikli 94 punktides a–c loetletud andmeid.
- 23 Mis puudutab täpsemalt selle artikli punktides b ja c nimetatud nõudeid, mis puudutavad esiteks ülevaadet kohaldamisele kuuluvatest siseriiklikest õigusnormidest ja vajaduse korral asjakohasest siseriiklikust kohtupraktikast ning teisest selgitust, millistel põhjustel eelotsusetaotluse esitanud kohus tõstatas liidu õigusnormide tõlgendamise või kehtivuse küsimuse ning millist seost ta nende õigusnormide ja põhikohtuasjas kohaldatavate siseriiklike õigusnormide vahel näeb, siis tuleb tõdeda, et käesolevas eelotsusetaotlus esitatud sedalaadi andmed ei vasta nendele nõuetele.
- 24 Liikmesriikide kohtute ja Euroopa Kohtu vahel eelotsusemenetluses valitseva koostöövaimu tõttu ei too see, et eelotsusetaotluse esitanud kohus on jätnud teatud asjaolud eelnevalt tuvastamata, tingimata kaasa eelotsusetaotluse vastuvõetamatust, kui hoolimata nendest puudustest leiab Euroopa Kohus toimikust ilmnevaid andmeid arvestades, et tal on võimalik anda eelotsusetaotluse esitanud kohtule tarvilik vastus (vt selle kohta kohtuotsus, 28.1.2016, CASTA jt, C-50/14, EU:C:2016:56, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika). Käesolevas asjas see siiski nii ei ole.
- 25 Nimelt, kuigi eelotsusetaotluses on põhikohtuasjas kõne all olevat õiguslikku raamistikku üldiselt mainitud, ei ole selles nimetatud põhikohtuasjas konkreetselt kohaldamisele kuuluvaid sätteid. Täpsemalt on eelotsusetaotluses sisuliselt piiratud mainimisega, et AGCOM võttis otsuse nr 397/13/CONS vastu käesoleva kohtumääruse punktides 4 ja 5 nimetatud seadusemuudatuste tõttu, et laiendada internetis reklaamipinda pakkuvatele reklaamiagentuuridele ja äriühingutele, kelle asukoht on välisriigis kohustust esitada IES.
- 26 Sellega seoses tuleb märkida, et eelotsusetaotlus ei sisalda mingit teavet põhikohtuasja ühe kaebaja ehk Google Italy kohustuse kohta esitada IES. Nimelt nähtub eelotsusetaotlusest, et kõnealune kaebaja, kes ei tegutse audiovisuaalses ega kirjastamissektoris, osutab teenuseid üksnes teistele Google'i kontserni liikmetele ega saa tulu reklaamist internetis.
- 27 Lisaks puudutavad eelotsusetaotluses kirjeldatud siseriiklikud õigusnormid üksnes IESi esitamise kohustuse laiendamist ettevõtjatele, kes pakuvad internetis reklaamipinda ja kelle asukoht on mõnes teises liikmesriigis. Seega ei ole eelotsusetaotluses selgelt kirjeldatud selle kohustuse ulatust ega sisu, mille kohaldamisala laiendati, ehk seda, millist teavet on ettevõtjad kohustatud IESi abil AGCOMile esitama. Eelkõige ei ole eelotsusetaotluses märgitud, millised tagajärjed tekitab vorm, mille AGCOM asjaomaste ettevõtjate jaoks kehtestas ja milles on loetletud andmed, mille ettevõtjad peavad esitama.

- 28 Mis puudutab IESi esitamise kohustust reguleerivaid eeskirju, siis piirdub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt märkimisega, et tegemist on „keeruka“ deklaratsiooniga, mis puudutab „Itaalia tarbijatele pakutavaid teenuseid“ ja mis „tuleb tingimata koostada Itaalia raamatupidamiseskirju järgides“.
- 29 On siiski oluline, et eelotsusetaotluses oleks antud ülevaade asjas kohaldamisele kuuluvate siseriiklike õigusnormide sisust ja vajaduse korral asjakohasest siseriiklikust kohtupraktikast, et võimaldada Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklis 23 nimetatud huvitatud isikutel ja Euroopa Kohtul hinnata, kas kõnealune kohustus on liidu õigusega kooskõlas, arvestades eelkõige selle laadi, sisu ja ulatust.
- 30 Käesolevas kohtuasjas, mille ese puudutab võimalikku põhivabaduse piirangut, ei esitanud eelotsusetaotluse esitanud kohus täpseid andmeid asjas kohaldamisele kuuluvate siseriiklike õigusnormide sisu kohta, mistõttu teinud ta Euroopa Kohtule võimalikuks hinnata sellise piirangu esinemist ja ulatust ning vajaduse korral asuda analüüsima selle piirangu põhjendatust, sealhulgas seda, kas piirang on proportsionaalne.
- 31 Konkreetsemalt, kuna puuduvad täpsed andmed nende kohustuste ulatuse kohta, mille kohaldamisala laiendati otsusega nr 397/13/CONS ettevõtjatele, kes pakuvad internetis reklaamipinda ja kelle asukoht on mõnes teises liikmesriigis kui Itaalia Vabariik, ei ole Euroopa Kohtul võimalik võimalikku põhjendatust analüüsida ja seega anda eelotsusetaotluse esitanud kohtule tarvilikku vastust. Nimelt, kuigi konkurentsi ja pluralismi kaitsmine teenib küll ülekaalukat üldist huvi, mis võib põhjendada teenuste osutamise vabaduse piiranguid, võimaldab üksnes piisavalt üksikasjalik kirjeldus viisist, kuidas kõnealuse otsusega seda eesmärki taotletakse, Euroopa Kohtul kontrollida, kas ja mil määral on otsus sellega taotletava üldist huvi teeniva eesmärgi saavutamiseks sobiv ja vajalik.
- 32 Eespool toodud kaalutlusi arvestades tuleb kodukorra artikli 53 lõike 2 alusel tõdeda, et käesolev eelotsusetaotlus on ilmselgelt vastuvõetamatu.

Kohtukulud

- 33 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lazio maakonna halduskohus, Itaalia) 22. aprilli 2015. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus on ilmselgelt vastuvõetamatu.

Allkirjad